

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ida Frøya Svendsen, +47 74 16 80 64

Rapport etter inspeksjon 12.09.2024 - vedtak om pålegg - vedtak om stans - Biloppugging Ytre Namdal Ola Sandnes - Nærøysund

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 12. september 2024 hos **Ytre Namdal Biloppugging O Sandnes** (virksomhetsnummer: 996 711 714). Tilsynet var en oppfølging av tilsynet 12. april 2024 på grunn av alvorlige avvik. Virksomheten ga tilbakemelding på dette tilsynet i brev av 29. juni 2024, som ble brukt som utgangspunkt på oppfølgingstilsynet i september. Avvik som ble avdekket på tilsynet i april, som ikke er nevnt i denne rapporten, betraktes som rettet.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

1. Journalføringen er mangelfull
2. Årsrapportene og rutinene for årsrapportering er mangelfull
3. Virksomheten bruker firma med ugyldig sertifikat for tapping av kuldemedier/fluorholdige kjølegasser
4. Noe farlig avfall er usikret mot eventuelle lekkasjer

5. Virksomheten kan ikke dokumentere at oljeutskilleren fungerer tilfredsstillende
6. Deler av området er rotete og forsøplet

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren ser fortsatt alvorlig på omfanget av funn/avvik på tilsynet. Vi vil følge opp virksomheten med nytt tilsyn.

Ytre Namdal Biloppugging må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **31. desember 2024**. Hvis retting av avvik viser seg å være mer omfattende, forventer vi en fremdriftsplan med beskrivelse av tiltak og tidsfrister innen samme frist.

Dere må gjennomføre vedtak

Statsforvalteren varsler at dere kan bli pålagt å gjennomføre følgende vedtak:

- Vedtak 1: Pålegg om opprydding
- Vedtak 2: Stans av mottak

Dere vil bli pålagt å betale et gebyr

Statsforvalteren varsler at dere må betale et gebyr på 30 300,- kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2019/3350.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Journalføringen er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 2.8

Beskrivelse av krav

Tillatelsen krever at virksomheten skal føre ukentlig journal over alle kasserte kjøretøy som mottas ved anlegget. Journalen skal omfatte alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, sanering og viderelevering. Det skal til enhver tid være en oversikt over kasserte kjøretøy, fordelt på type. Journalen og dokumentasjonen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I tilbakemeldingen fra forrige tilsyn skrev virksomheten at rutiner og krav er gjennomgått grundig, og at de fremover vil etterleve dette. Virksomheten har begynt med en oversikt, som skal vise når kasserte kjøretøy mottas og når de er presset. På inspeksjonsdagen var det registrert én bil i systemet.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Journalen beskriver ikke hvor kjøretøyene lagres og når de blir hentet/kjøres ut fra anlegget, som dermed ikke gir oversikt over lagringstid.
- Virksomheten kunne ikke dokumentere hvor mange kjøretøy som var på anlegget.

Avvik 2: Årsrapportene og rutinene for årsrapportering er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 10

Beskrivelse av krav

Innen 1. februar hvert år skal virksomheten sende årsrapport til Statsforvalteren. Årsrapporten skal beskrive driftsåret, vurdere resultatene fra all prøvetaking, og vurdere om driften er i samsvar med tillatelsen. I tillegg skal den gi en oversikt over mengder og typer kasserte kjøretøy og avfall på anlegget i driftsåret, etter en gitt punktliste i tillatelsen.

Statsforvalteren har i flere påminnelser og tilbakemeldinger om årsrapporter skrevet at alle punkter i tillatelsen må svares opp.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

For året 2023 har Statsforvalteren mottatt en oversikt over mengder og typer kasserte kjøretøy og avfall, sendt fra Autostat 29. januar 2024. I tilbakemeldingen fra forrige tilsyn skrev virksomheten at rutiner og krav er gjennomgått grundig, og at de fremover vil etterleve dette.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Årsrapporten for 2023 mangler en beskrivelse av driftsåret, vurdering av resultatene fra prøvetaking, og samsvarsvurdering.
- Statsforvalteren har ikke mottatt årsrapport for 2022.
- Årsrapportene for 2021 og 2020 hadde tilsvarende mangler som årsrapporten for 2023.
- Virksomheten kunne ikke vise til skriftlig rutine om årsrapportering på inspeksjonsdagen.

Vi ser alvorlig på avviket.

Avvik 3: Virksomheten bruker firma med ugyldig sertifikat for tapping av kjølemedium/ fluorholdige kjølegasser

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7, jf. tillatelsen vilkår 2.6

Beskrivelse av krav

For å redusere mulige forurensninger under videre behandling er det stilt krav om hva som skal demonteres fra de kasserte kjøretøyene. Blant annet skal kuldemedier tappes og samles opp separat.

Personell som utfører service på slike fluorholdige klimagasser (f-gass) i personbiler og varebiler under 3,5 tonn, skal ha dokumentert opplæringsbevis fra Isovator.

Avtappet f-gass skal håndteres og lagres forsvarlig, og kan enten gjenbrukes i virksomheten, leveres som farlig avfall til godkjent mottak, eller selges til annen virksomhet som er kvalifisert til håndtering av denne gassen. F-gass kan bare selges og kjøpes av foretak som innehar et sertifikat eller et opplæringsbevis.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Bilopphugging Ytre Namdal har inngått en avtale med et eksternt firma som tapper kjøretøyene for f-gass, som kommer på forespørsel. Firmaet tar selv med seg avtappet f-gass. Virksomheten vil også sende egen ansatt på kurs, antakeligvis i november.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Ifølge Isovator har firmaet hatt bedriftssertifikat, men dette utløp på dato 9. mars 2023.

Avvik 4: Noe farlig avfall er usikret mot eventuelle lekkasjer

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Avfallsforskriften § 11-5 og § 11-12, jf. tillatelsen vilkår 4.5 første ledd

Beskrivelse av krav

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Hva som er nødvendige tiltak for å etterleve dette, må vurderes konkret. Krav til lagringsplassen, beskyttelse mot ytre påvirkning, sikring mot uvedkommende og system for å holde orden og oversikt over avfallet vil være relevant i den forbindelse. Behov for merking for å sikre forsvarlig håndtering må også vurderes konkret, men ved levering skal emballasjen være tydelig merket.

En oljeutskiller er konstruert for å skille olje og vann i oljeholdig avløpsvann, men klarer ikke håndtere store mengder vann, store utslipp av olje eller utslipp av andre typer kjemikalier (for

eksempel løsemidler). Oljeutskilleren er derfor ikke en barriere som hindrer utslipp av olje ved en større lekkasje. Hvis løsemidler, som frostvæske eller bremsevæske, renner i oljeutskilleren, kan dette føre til forurensning av både olje og andre væsker.

Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Håndtering av farlig avfall forventes risikovurdert.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Siden forrige tilsyn har virksomheten levert betydelige mengder farlig avfall til godkjent mottak. De har også bestilt beholdere og merkelapper for farlig avfall, og samlet farlig avfall på ett lagringssted.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- IBC-kontaineren med pressvæske har ingen barriere som hindrer lekkasje til oljeutskilleren, og er ikke beskyttet mot ulike typer vær (se bilde 1).
- IBC-kontainere med frostvæske (i miljøkontaineren) har ikke tilstrekkelig barriere som hindrer lekkasje til grunnen (se bilde 2).

Bilde 1 Lagring av pressvæske på dekke tilknyttet oljeutskiller (Foto: Statsforvalteren i Trøndelag 12.09.2024).

Bilde 2 Lagring av frostvæske i miljøkonteineren (Foto: Statsforvalteren i Trøndelag 12.09.2024).

Avvik 5: Virksomheten kan ikke dokumentere at oljeutskilleren fungerer tilfredsstillende

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 2.4, vilkår 3 nummer VI og vilkår 7
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7, jf. tillatelsen vilkår 2.6

Beskrivelse av krav

Oljeholdig vann skal passere oljeutskiller og eventuelt sandfang før utslipp, eller samles opp i tett tank. Løsemidler og andre kjemikalier som kan redusere utskillerens funksjon (danne emulsjoner) skal ikke gå gjennom oljeutskilleren. For å sikre at oljeutskilleren overholder kravene til rensing, må det utføres prøvetaking etter rutiner fastsatt i tillatelsen.

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan virke inn på utslippene. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Gjennom internkontrollen plikter virksomheten å etablere skriftlige rutiner som sikrer at kravene overholdes.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Tømming, kontroll og prøvetaking utføres av eksternt firma etter avtale, ifølge virksomheten. Under forrige tilsyn la virksomheten frem en rapport for kontroll av oljeutskilleren, datert 30. mai 2023. Det er her krysset av for hva som er gjort, at kontroll er «OK» og at vannprøve er tatt. Blant annet er det krysset av for at følgende er rengjort: sandfang, oljeutskiller, rør imellom sandfang og oljeutskiller,

prøvetakingskum, og koalesensenhet. I tilbakemeldingen fra forrige tilsyn skrev virksomheten at ny kontroll av oljeutskilleren er bestilt.

På inspeksjonsdagen fikk vi opplyst at oljeholdige masser rundt oljeutskilleren var gravd opp og levert til godkjent mottak, at rør og sandfiltergrøft var tilkoblet, og at flottør/alarm vil fungere når strømmen var innlagt. Virksomheten opplyste at det er god billedokumentasjon på dette, som skulle sendes til Statsforvalteren i ettertid. Graving for strømkabler pågikk på inspeksjonsdagen og var ventet å være ferdig innen kort tid, ifølge virksomheten. De opplyste også at oljeutskilleren ble tømt to ganger i 2021, og at det ikke har vært behov for dette siden.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- I kontrollrapporten fra mai 2023 er det en merknad på at lavt vann-nivå kan indikere lekkasje. Dette har virksomheten ikke merket seg.
- Virksomheten har ikke fremlagt dokumentasjon og vurdert prøvetakingsresultatene fra oljeutskilleren.
- Virksomheten har ikke fremlagt dokumentasjon på når oljeutskilleren ble tømt sist, og hvor mye som ble tømt.
- Virksomheten har ikke fremlagt skriftlig rutine som sikrer jevnlig tømming, kontroll, prøvetaking og oppfølging av resultater/merknader av oljeutskilleren.

Tilsvarende avvik ble avdekket på Statsforvalterens tilsyn 16. oktober 2019.

Vi ser alvorlig på avviket.

Avvik 6: Deler av området er rotete og forsøplet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 2.3, 2.5 og 5.1
- Forurensningsloven § 7 første og andre ledd

Beskrivelse av krav

All forurensning fra bedriften, herunder avfall, er isolert sett uønsket. Virksomheten plikter å redusere avfall/forsøpling så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Virksomheten plikter også å unngå forsøpling i nærmiljøet og eventuelt rydde fortløpende hvis det likevel skjer.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Siden forrige tilsyn har virksomheten levert betydelige mengder avfall, ryddet i grunnen og etablert et system for lagring av avfall, inkludert kasserte kjøretøy. Grøfta i nord, ved fjellet, er gravd opp slik at vannet renner fritt. Grunnmasser som er fjernet er erstattet med rene masser, også de oljeforurensede massene ved oljeutskilleren. Campingvognene er fjernet, og vil ikke mottas på anlegget med det første. Virksomheten opplyste at det er tatt prøver i grunnen for å få en oversikt over eventuell grunnforurensning, og at det er bestilt nye prøver. Virksomheten hadde ikke tilgang på prøveresultatene på inspeksjonsdagen.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Området i øst er fremdeles betydelig forsøplet (se bilde 3).

Bilde 3 Området i øst på anlegget (Foto: Statsforvalteren i Trøndelag 12.09.2024).

Vedtak 1: Pålegg om opprydding

Statsforvalteren pålegger dere å rydde opp avfall på og rundt anlegget.

For å sikre tilfredsstillende opprydding, gjelder følgende krav i pålegget:

1. Alt avfall, som ligger på og rundt anlegget, skal ryddes opp. Etterpå skal anlegget fremstå som ryddig.
2. Alt avfall skal leveres til godkjent mottak. Kvittering på levert avfall skal følge med sluttrapporten til Statsforvalteren, jf. krav 4.
3. Dere skal sørge for at noen med riktig fagkompetanse vurderer om det er aktuelt med undersøkelser i grunn eller vannresipient. Dette skal det redegjøres for i sluttrapporten, jf. krav 4.
4. Dere skal sende skriftlig sluttrapport til Statsforvalteren innen **31. desember 2024**, som beskriver hvordan dere har gjennomført vedtaket. Bilder som viser området, etter opprydding, skal følge med.
5. Representanter fra Statsforvalteren kan inspisere anlegget før, under og etter opprydding.

Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7 fjerde ledd.

Statsforvalterens vurdering

Etter forurensningsloven § 7 skal den ansvarlige for forurensningen sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer. Dersom forurensningen har inntrådt, skal det sørges for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den.

Vi ser at rutineene for å sikre miljøforsvarlig drift over tid har vært mangelfulle. Avvik knyttet til mengde kasserte kjøretøy på anlegget, lagring av kasserte kjøretøy utenfor fast dekke, drift av oljeutskilleren, lagring av farlig avfall og forsøpling har vært gjentakende på flere av inspeksjonene i 2008, 2011, 2016, 2019 og i år. Avvik 9 og 10 i inspeksjonsrapport av 14. mai 2024 viser betydelig forsøpling og mulig grunnforurensning på området, som vi mener skyldes manglende/mangelfulle rutiner og fokus på ytre miljø. Vi mener også at forsøpling/avfall på området har eskalert de siste årene.

Siste inspeksjon viser at dere har en god fremdrift på oppryddingen, men at en del fortsatt gjenstår. Derfor pålegger vi dere å rydde opp innen en gitt frist for å sikre at det blir gjort. På siste inspeksjon antydte dere at fristen er mulig å overholde.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kapittel VI. En klage bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren senest **tre uker** etter at dere mottok dette brevet. Klagen kan være skriftlig eller muntlig.

Vedtak 2: Stans av mottak

Statsforvalteren vedtar at Ytre Namdal Biloppugging må stanse mottak av kasserte kjøretøy på anlegget **dersom området ikke blir ryddet etter kravene i vedtak 1 og alle avvik i rapporten blir rettet**. Vi varslet at mottaket eventuelt blir stanset fra og med 1. januar 2025. For at vi skal få anledning til å gjennom innsendt dokumentasjon, setter vi virkning fra og med **15. januar 2025** i stedet. Det vil si at mottaket kan bli stanset fra og med denne datoen frem til kravene er oppfylt.

Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7 fjerde ledd og § 18 første ledd nummer 1.

Dersom Ytre Namdal Biloppugging dokumenterer at alle krav er oppfylt innen tidsfristene, vil vedtaket frafalle.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren ser alvorlig på omfanget av funn/avvik i denne tilsynssaken, og mener det er nødvendig å reagere med å stanse mottaket for å sikre at virksomheten setter av tid og ressurser på retting av avvik, opprydding og etablering av rutiner. I tillegg til at vi vil ivareta ytre miljø (grunn, luft, vann, støy og innsyn fra naboer), er vi også opptatt av at bedriftene i bransjen skal ha likeverdige vilkår. At noen ikke etterlever våre krav er svært konkurransevridende, da miljøforsvarlig drift krever ressurser fra bedriftene.

Vi har vurdert om en (midlertidig) stans samlet sett er rimelig å kreve, og mener fordelene er større enn ulempene og kostnadene dette eventuelt vil medføre. Vedtaket vil dessuten ikke gjelde dersom virksomheten oppfyller alle kravene.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kapittel VI. En klage bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren senest **tre uker** etter at dere mottok dette brevet. Klagen kan være skriftlig eller muntlig.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren varslar at «ansvarlig enhet» må betale et gebyr for tilsynet. På bakgrunn av forventet ressursbruk tar vi sikte på å vedta et gebyr på 30 300,- kr. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet, som er 3 dagers ressursbruk. Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få et nytt brev med vedtak om gebyr.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Ytre Namdal Bilopphugging sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Ida Frøya Svendsen
- Sigrid Lund Drage

Kontaktperson hos Ytre Namdal Bilopphugging

- Sturle Sandnes

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Ytre Namdal Biloppugging ble kontrollert under tilsynet:

- Biloppsamlingsplass – Ytre Namdal Biloppugging Ola Sandnes

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til:

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Tillatelse etter forurensningsloven, gitt av Statsforvalteren 13. oktober 2020

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Mistanke om forurenset grunn

På grunn av at eiendommen i lang tid har blitt brukt til forurensende aktivitet (biloppsamling siden 1979), det har vært og er lite faste dekker på området, og vi gjentatte ganger har observert oljesøl i grunnen, kan grunnen være forurenset. Vi vil derfor registrere eiendommen med påvirkningsgrad X (mistanke om forurensning) i fagsystemet Grunnforurensning. Grunnforurensning er et åpent system koblet opp Matrikkelen, Norges offisielle register over fast eiendom.

En miljøteknisk grunnundersøkelse vil fastslå om, og i hvilken grad, grunnen representerer en forurensningsfare, og hvordan denne eventuelt kan motvirkes. Resultatene vil avgjøre om det er behov for tiltak på eiendommen.

Et eget brev om registreringen i Grunnforurensning vil bli sendt til grunneier.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven. Rapporten er også tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Ida Frøya Svendsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NÆRØYSUND KOMMUNE
Sturle Sandnes
Bilopphugging Ytre Namdal
Skatteetaten vektårsavgift og vrak

Postboks 133 , Sentrum 7901 RØRVIK

Likelydende brev sendt til:

BILOPPHUGGING YTRE NAMDAL Ola Sandnes
YTRE NAMDAL BILOPPHUGGING O SANDNES

Foldavegen 7940 OTTERSØY
Foldavegen 7940 OTTERSØY